

ZAM
434

G. Øygaard
12.06.92

RAPPORT FRA REISE TIL ZAMBIA 8.-12. juni 1982.

Hovedformålet med reisen var å delta i Advisory Committee 09.06.82 i Lusaka. Oppgaven var videre å klargjøre andre samarbeidsspørsmål med Zambiske myndigheter og NLH's prosjektgruppe.

Avreise As 07.06.82 med ankomst i Lusaka 08.06.82.

Program 08.06.

Møte med res. rep. og ass. res.rep Kr. Pettersen og L. Sauvik sammen med H. Svads og S. Tveitnes.

En drøftet programmet for mitt opphold og en generell drøfting av prosjektet og spesielt om møtet i Advisory Committee. Det ble besluttet at jeg skulle bruke all tid i Lusaka og ikke reise til Kasama.

08.06. ettermiddag

Reise til Mt. Makulu og drøftinger med Senior Soil Surveyor Commisaris, leder av laboratoriet J.R. Cheatle og D.C. Penny, Canandian Wheat Programme.

Samtalene gjalt spesielt styrkingen av analysevirksomheten på jordsiden i Zambia. Alle var av den oppfatning at analysevirksomheten i Kasama burde være moderat, men at SPRP burde vurdere å gå inn med ressurser for å styrke laboratoriet ved Mt. Makulu. Måten dette kunne gjøres på var å styrke laboratoriet med en jordanalytiker som måtte få et spesielt ansvar for treningen av den lokale staben.

09.06.82

Møte i Advisory Committee.

Til stede:

A.M. Bunyolo	Mt. Makulu
K. Munienda	"
J.H. Remba	MAWD
V.M. Chibasa	"
AL. TM. Commisaris	Mt. Makulu
J.A. Toogood	UNZA
O.K. Singangwe	Misamfu
K. Pettersen	NORAD
H. Svads	AUN
S. Tveitnes	"
G. Øygard	"

V.M. Chibasa ledet møtet, K. Munienda var sekretær for møtet.

Møtet gjennomgikk et notat som var utarbeidd av H. Svads og S. Tveitnes. Notatet var utsendt på forhånd. Notatet hadde følgende innhold:

Precis of the last minutes.

Matters arising from the minutes.

Progress report no 3.

A. Activities from 01.11.82 to 31.05.82

B. Proposals for 01.06.82 to 20.10.82.

Any other business.

G. Øygard redegjorde for et første forslag for planene til Phase II Soil Productivity Research Programme in High Rainfull Areas of Zambia.

Jeg viser til dokumentene og referatet som vil komme fra møtet. Her er et utdrag av noen av de mer viktige synspunktene som kom til uttrykk på møtet.

Soil Sampling

A.M. Bunyolo reiste spørsmålet om nødvendigheten av jordprøve-

takingen som SPRP har lagt relativ stor vekt på. Han hevdet at jordkartleggingsarbeidet og jordprøvetakingen har hatt stort omfang i Zambia og han var redd for at det her ble gjort unødvendig arbeid.

S. Tveitnes presiserte at formålet var å knytte jordprøvetakingen til driftsopplegg og produktiviteten av arealene og dessuten et ønske om opplysninger for flere parametre enn det som tidligere studier har omfattet.

Formannen presiserte at dette prosjektet hadde til formål å komme videre i arbeidet for å løse dyrkingsproblemene i disse områdene, noe som synes å kreve ny prøvetaking. Han presiserte imidlertid at en måtte søke å unngå dobbeltarbeid. Det ble imidlertid ikke fattet noen beslutning om at programmet skulle endres på dette punkt.

Studentdeltaking

På direkte spørsmål presiserte Chibasa at han var meget godt tilfreds med de norske studentenes medvirkning, men han beklaget at ingen studenter fra Zambia hadde medvirket. En ble enig om at 2-3 AUN studenter kunne medvirke hvert år.

J.A. Toogood redegjorde for situasjonen ved universitet og trodde at zambiske studenter i liten grad kunne medvirke før i 1984. Studiet vil da bli utvidet til 5 år og i det 5. år vil en kunne innarbeide et opphold i Kasama. Det er en viss mulighet for at studentene før den tid, i sin 10 ukers praksistid, kan medvirke.

Møtet gav en prinsipiell tilslutning til programmet som var skissert av H. Svads og S. Tveitnes.

Notatet fra NLH som ble utlevert på møtet ble drøftet relativt kort, men to spørsmål ble spesielt vurdert. Det ene var rollen til landbruksøkonomen i teamet.

V.M. Chibasa redegjorde for ARPT-prosjektet som vil ha som oppgave å studere og utvikle stabile Farming Systems i Zambia.

Planen er at det i hver provins vil være en slik enhet. Hvis landbruksøkonomen gikk inn som det første ledd i en slik enhet i Kasama ville Chibasa gi forslaget om en landbruksøkonom i gruppen full støtte.

Det var enighet om at denne delen av virksomheten burde innpasses på denne måten.

Chibasa ønsket at et program for personalutvikling ble utarbeid som del av avtalen. Et slikt program burde vedlegges avtalen som et Annex.

Videre framdrift.

Det var enighet om å arrangere et seminar i februar og at en umiddelbart utarbeidet et detaljert program for jord- og plantekulturforskningen. En måtte imidlertid fremme saken overfor NORAD-Oslo så snart den formelle anmodning fra Zambia forelå. Det var derfor nødvendig å utarbeide et program som gav hovedretningslinjene for arbeidet. De ulike parter skulle medvirke til at dette kunne skje. Et forslag bør foreligge tidlig i september.

For å sikre framdrift ble det presisert at the Project Unit måtte komme i arbeid. Chibasa bad Mr. Bunyolo være leder av denne gruppen.

G. Øygard ba om at det ble holdt et møte i gruppen før han reiste og første møte ble bestemt til 11.06.82.

09.06.82 ettermiddag møte Mt. Makulu med det Kanadiske hvete teamet og representanter for Soil Survey.

Det kanadiske prosjektet var i en mellomfase og ledelsen ønsket å nytte denne mellomfasen til å gjennomføre en del forsøk på en del spredte felter for bedre å klarlegge om en i det hele tatt kunne dyrke hvete uten vanning rentabelt i Zambia. Formålet med møtet var å velge ut steder for slike forsøk. Det ble på møtet gjort klart at hvis prosjektet ble ført videre ville forsøksvirksomheten ha sitt senter i Kasama.

10.06.

Møte med Deputy Vice-Chancellor M.J. Kelly. Vi drøftet mere generelt mulighetene for å øke deltakelsen av zambiske studenter i prosjektet og i personal utviklingsprogrammet i sin alminnelighet. Det ble ikke presisert spesielle nye synspunkter, men M.J. Kelly presiserte universitetets generelle interesse for samarbeid universitet til universitet. Han presiserte videre at utbyggingen av School of Agriculture hadde høyeste prioritet. En ble enig om at H. Svads skulle kontaktes når professoren som deltar i det Belgiske programmet er på plass med tanke på å samordne det norske og det belgiske programmet. Mulighetene for at forskningsdelen i studiet kunne gjennomføres i tilknytning til prosjektet burde spesielt vurderes.

M.J. Kelly introduserte oss til Dean of the School of Humanities and Social Sciences J.K. Nogwisha. Han presiserte videre Universitetets ønske om forskningssamarbeid utenom det som gikk gjennom ministeriet.

Møtet med Dean, School of Agriculture R. Nadaraja, Dr. Toogood og Mr. Dedop. Samtalen dreide seg i det alt vesentlige om å legge til rette muligheter for at zambiske studenter kunne delta. En ble enige om at 2-3 studenter burde arbeide i Kasama i september og oktober. Svads skulle fremme forslag til oppgaver for studentene. Mulighetene for deltakelse fra zambisk side ville bli bedre fra 1984 av.

11.06.82. Møte Mt. Makulu - Project Unit.

Til stede:

Mr. Bunyolo	Chairman
Mr. Munienda	Mt. Makulu
Mr. Phillips	"
Mr. Toogoord	UNZA
Mr. Patel	"
Mr. Svads	
Mr. Tveitnes	
Mr. Øygard	

Mr. Patel skulle skrive referat. Patel vil også blir Toogoods

etterfølger i Advisory Committee. En drøftet først rollen til Project Unit. De zambiske deltakerne mente at oppgaven kunne begrenses til de mere tekniske forsøksmessige spørsmål innen jord og plantekulturforsøkene og oppgaven her var først og fremst å sørge for at prosjektene ble drøftet i de regulære møter for forskningskoordinering i Zambia. På grunnlag av disse drøftingene skulle så Project Unit fremme forslag til program for Advisory Committee.

Det var enighet om at andre spørsmål i samband med koordineringen av prosjektet skulle drøftes direkte mellom Project Coordinator, NORAD og MAWD.

En startet så med en gjennomgang av Progress report no. 3.

Mr. Phillips var meget kritisk til deler av programmet som angikk jordprøvetaking. Han mente at slik prøvetaking muligens var unødvendig, videre kritiserte han den måten prøvetakingene var gjort på og den måten analysene ble utført på. Han mente gruppen burde prioritere gjennomgangen og analysene av allerede utførte arbeider på feltet.

H. Svads og S. Tveitnes redegjorde for arbeidsplanen i avtalen og presiserte videre nødvendigheten av å gjøre slike studier ettersom de anså det nødvendig å gjøre mere omfattende analyser og relatere resultatene til kjennetegn omkring driftsopplegg og jordas produktivitet.

Toogood presiserte viktigheten av å ha jordanalyser før en gikk videre med jord og plantekulturforsøk.

En ble enige om at SPRP skulle legge fram forslag til program for resten av Phase I og foreløbige planer for Phase II. Møtet drøftet også det planlagte seminaret som skal holdes i februar. Møtet ville tilrå at dette ble et nasjonalt møte, men IITA burde inviteres.

Mr. Bunyolo presiserte at programmene ble drøftet under utar-

beidningen mellom de personer som hadde spesiell interesse i de aktuelle spørsmål.

11.06.82 ettermiddag.

Et kort møte med Chibasa hvor en drøftet framdriften. Han var svært opptatt av at planleggingen av prosjektet skjedde så raskt at Phase II kunne komme i gang slik at det ikke ble noe gap mellom Phase I og Phase II. Chibasa sa at han ville sende et brev til IITA som bad IITA om å ta kontakt med AUN for å drøfte IITA's medvirkning i prosjektet. Chibasa redegjorde for ARPT. Dette er et prosjekt Zambia gir høy prioritet. Et notat om prosjektet følger som vedlegg til denne rapporten.

Drøftinger med H. Svads og S. Tveitnes.

En drøftet alle aktuelle spørsmål i samband med prosjektet, særlig da de mere administrative spørsmålene.

En snakket imidlertid også om presentasjonen av Progress report m.v. En ble enige om å dele denne opp i en del som gav opplysninger om de mere generelle sider av programmet og arbeid m.v. Eventuelle forsøksresultater burde komme i egne avsnitt eller egne rapporter. En drøftet videre planleggingen av det videre arbeid. En ble enig om at det burde utarbeides en egen oversikt som viste oppgavene som skal gjøres, når og av hvilke personer. En ble enige om at en ved planleggingen må sikre at det avsettes nødvendig tid til bearbeidningen av tidligere utførte arbeider. Gruppen burde klargjøre når innleverte analyser måtte være klare for at de kunne innarbeides i de rapportene som er planlagt. Laboratoriene burde gjøres kjent med disse fristene.

S. Tveitnes skulle skrive til Semb om antall og omfang av analysene. Forholdet burde klargjøres i samband med Svads besøk i Norge.